

Titel:

Farlig kanotfärd

Författare:

Åsa Storck

Vad handlar boken om?

Nils och hans morfar ska paddla kanot över en helg. När Nils kompis Leon följer med förändras planerna. Under paddlingen välter kanoten och de hamnar på en ö i sjön. Sedan blåser en storm upp och deras kanot försvinner. Nu måste de samarbeta och använda sina kunskaper för att ta sig hem igen

Koppling till centralt innehåll (Lgr22)

Svenska åk 4–6

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- Sammanfattning av texter.
- Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud samt texter i digitala miljöer. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

Övningar

Fast på en öde ö

Dela in eleverna i grupper om 3–4 personer. Berätta att de ska låtsas att de är fast på samma ö som Nils, Leon och morfar.

Läs upp situationen:

"Ni är fast på en ö. Kanoten har försvunnit och ni har ingen mobiltelefon. Hur ska ni göra för att få hjälp?"

Ge grupperna cirka 10–15 minuter att diskutera tillsammans. De ska komma fram till flera möjliga lösningar och sedan välja de tre bästa.

Be grupperna skriva ner:

- Vilka lösningar de kommit på.
- Vilken lösning de tycker är bäst.
- Varför de tror att den skulle fungera.

När grupperna är klara får de presentera sina idéer för klassen. Samtala sedan om likheter och skillnader mellan gruppernas förslag.

Avslutande frågor:

- Vilken lösning tror ni hade fungerat bäst i verkligheten?
- Vilken lösning använde Nils och Leon i boken?
- Var det något i boken som hjälpte dem att bli räddade?

Syfte: Samarbete och muntlig argumentation.

Berätta med fem meningar

Dela in eleverna i grupper om 3–4 personer. Berätta att deras uppgift är att sammanfatta hela boken med exakt fem meningar.

Låt först varje elev fundera enskilt på vilka händelser som är viktigast i berättelsen. Därefter får gruppen diskutera sina förslag och tillsammans välja ut de fem händelser som de tycker måste finnas med i en sammanfattning.

Gruppen skriver sedan sina fem meningar tillsammans. Uppmuntra eleverna att hjälpas åt att formulera meningarna och att använda egna ord.

Påminn eleverna om att en bra sammanfattning ska innehålla:

- Hur berättelsen börjar.
- Vilket problem personerna möter.
- Hur problemet utvecklas.
- Hur berättelsen slutar.

När grupperna är klara får de läsa upp sina sammanfattningar för klassen. Jämför gruppernas svar och diskutera varför de har valt olika händelser. Samtala om vilka delar av berättelsen som är viktigast för att förstå handlingen.

Syfte: Träna på att sammanfatta en text och skilja ut det viktigaste i en berättelse.

Facit

Under läsningen

Kapitel 1–4 (s. 3–15)

1. Varför tvekar Nils när Leon vill följa med på paddlingen?

Nils tycker att paddling är hans och morfars egen grej och vill helst vara ensam med morfar.

2. Vad är det för äventyr som Nils, Leon och morfar ska göra?

De ska paddla kanot på Västersjön.

3. Varför tycker Nils att Leon kan vara jobbig ibland?

Leon vill ofta visa att han kan mycket och pratar hela tiden om överlevnad och friluftsliv.

4. Vad händer när getingen sticker Nils?

Han släpper paddeln för att slå bort getingen och paddeln hamnar i vattnet.

5. Vad tror du att Nils känner när kanoten välter?

Eget svar.

6. Kryssa i rätt svar

☒ Kanoten välter när Nils försöker få tag i paddeln.

Kapitel 5–8 (s. 16–27)

7. Vad gör de när de kommer upp på ön?

De drar upp kanoten på stranden, samlar ihop utrustningen och vilar.

8. Varför skäms Nils?

Han tycker att det är hans fel att kanoten välte.

9. Vilka två påsar har försvunnit?

Påsen med tändstickor och stormkök samt påsen med mobiltelefonerna.

10. Varför tycker morfar att de kan stanna kvar på ön?

För att de fortfarande har det mesta av utrustningen och situationen inte är farlig.

11. Hur lyckas Leon göra upp eld?

Han använder sitt tändstål och torr bark.

12. Vad tycker du om hur morfar hanterar situationen efter olyckan?

Eget svar.

Kapitel 9–11 (s. 28–39)

13. Vad upptäcker Nils och morfar under natten?

De upptäcker att kanoten har försvunnit.

14. Vad har hänt med kanoten?

Den har slitit sig loss och drivit iväg.

15. Varför måste de spara på maten?

De vet inte hur länge de kommer att vara kvar på ön.

16. Vilken lösning föreslår Leon för att ta sig från ön?

Att de ska bygga en flotte.

17. Sammanfatta vad som hänt hittills i berättelsen med fem meningar.

Eget svar.

Kapitel 12–16 (s. 40–56)

18. Varför lägger Nils filten på elden?

För att göra röksignaler så att någon ska upptäcka dem.

19. Varför blir morfar arg?

Morfar blir arg för att när filten smälter bildas en rök som är farlig att andas in.

20. Vad hittar Nils som ger honom en ny idé?

Nils hittar en spegel.

21. Hur använder Nils och Leon spegeln?

De skickar ljussignaler ut över sjön.

22. Vem är "fartdåren" egentligen?

En kvinna som heter Maria.

23. Hur blir de räddade?

Maria ser deras signaler och hämtar dem med sin motorbåt.

24. Varför säger Nils till Leon att det var tur att han följde med?

För att Leons idéer och utrustning, bland annat boken, tändstålet och spegeln, hjälpte dem.

Vem är jag?

1. Jag är en liten bit land med vatten runt om.

Svar: Ö

2. Jag har sidor och tak. Man sover i mig ute i naturen.

Svar: Tält

3. Jag är något man har på sig för att inte sjunka i vattnet. Jag börjar på F.

Svar: Flytväst

4. Jag är något man kan använda för att signalera med solen.

Svar: Spegel

5. Jag är ett starkt oväder med mycket blåst.

Svar: Storm

6. Jag är något man gör när man sitter i en kanot och tar sig fram.

Svar: Paddla